

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 9ης Μαρτίου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Ευρωπαϊκό κληρονομητήριο – Κανονισμός (ΕΕ) 650/2012 – Άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ' – Πεδίο εφαρμογής – Άρθρο 68 – Περιεχόμενο του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου – Άρθρο 69, παράγραφος 5 – Αποτελέσματα του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου – Κληρονομαίο ακίνητο ευρισκόμενο σε άλλο κράτος μέλος και όχι στο κράτος μέλος το δίκαιο του οποίου διέπει την κληρονομική διαδοχή – Καταχώριση του ακινήτου στο κτηματολόγιο του κράτους μέλους της τοποθεσίας του ακινήτου – Νομικές απαιτήσεις για την καταχώριση τις οποίες προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους της τοποθεσίας του ακινήτου – Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 1329/2014 – Υποχρεωτικός χαρακτήρας του εντύπου V του παραρτήματος 5 του εκτελεστικού κανονισμού»

Στην υπόθεση C-354/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Lietuvos vyriausiosios administracinės teisės (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Λιθουανίας) με απόφαση της 2ας Ιουνίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 4 Ιουνίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

R. J. R.

κατά

Registru centras VI,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Ε. Regan, πρόεδρο τμήματος, Δ. Γρατσία, Μ. Ilešič (εισηγητή), Ι. Jarukaitis και Ζ. Csehi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Μ. Szpunar

γραμματέας: Μ. Siekierzyńska, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 4ης Μαΐου 2022,

* Γλώσσα διαδικασίας: η λιθουανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Λιθουανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον K. Dieninis και την V. Kazlauskaitė-Švenčionienė,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vlácil,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller, U. Bartl, M. Hellmann, R. Kanitz, P.-L. Krüger και U. Kühne,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. Herranz Elizalde,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις A. Daniel και A.-C. Drouant,
- η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τη Z. Biró-Tóth και τον M. Z. Fehér,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους S. L. Kalèda και W. Wils,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιουλίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', και του άρθρου 69, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΕ) 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (ΕΕ 2012, L 201, σ. 107).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του R. J. R. και του Registrų centras VĮ (κεντρικού μητρώου, Λιθουανία), σχετικά με την καταχώριση στο κτηματολόγιο δικαιώματος κυριότητας επί ευρισκόμενου στη Λιθουανία ακινήτου το οποίο κληρονόμησε ο R. J. R.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός 650/2012

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 7, 8, 18, 67 και 71 του κανονισμού 650/2012 έχουν ως εξής:

- «(7) Θα πρέπει να διευκολυνθεί η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της εξάλειψης των εμποδίων για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών, οι οποίοι αντιμετωπίζουν σήμερα δυσκολίες στην προσπάθειά τους να ασκήσουν τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο μιας κληρονομικής διαδοχής που έχει διασυννοριακές επιπτώσεις. Στον ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης, οι πολίτες θα πρέπει να μπορούν να οργανώσουν εκ των προτέρων την κληρονομική τους διαδοχή. Θα πρέπει να κατοχυρώνονται με αποτελεσματικότητα τα δικαιώματα των κληρονόμων και των κληροδόχων, των άλλων οικείων προσώπων που σχετίζονται με τον θανόντα, καθώς και των κληρονομικών δανειστών.
- (8) Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, θα πρέπει να συγκεντρωθούν στον παρόντα κανονισμό οι διατάξεις σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση ή, κατά περίπτωση, την αποδοχή, την εκτελεστικότητα και την εκτέλεση αποφάσεων, δημόσιων εγγράφων και δικαστικών συμβιβασμών, καθώς και σχετικά με το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο.

[...]

- (18) Οι προϋποθέσεις καταχώρισης δικαιώματος επί ακίνητων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων σε μητρώο θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο (για την ακίνητη περιουσία, το δίκαιο της τοποθεσίας του πράγματος) θα καθορίζει υπό ποιες νομικές προϋποθέσεις, πώς θα γίνεται η καταχώριση και ποιες αρχές, όπως κτηματολογικά γραφεία ή συμβολαιογράφοι, είναι υπεύθυνες να ελέγχουν αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και αν τα έγγραφα που υποβλήθηκαν επαρκούν ή περιέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Ειδικότερα, οι αρχές μπορούν να ελέγχουν ότι το δικαίωμα του κληρονομούμενου επί της κληρονομιάς περιουσίας που αναφέρεται στο έγγραφο που υποβάλλεται προς καταχώριση, είναι δικαίωμα που καταχωρίζεται ως τέτοιο στο μητρώο ή διαφορετικά αποδεικνύεται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο. Προς αποφυγή επικάλυψης εγγράφων, οι αρχές καταχώρισης θα πρέπει να δέχονται τα έγγραφα που συντάχθηκαν σε άλλο κράτος μέλος από τις αρμόδιες αρχές και των οποίων η κυκλοφορία προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Ειδικότερα, το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συνιστά έγκυρο τίτλο για την καταχώριση της κληρονομιάς περιουσίας σε μητρώο κράτους μέλους. Αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει τις αρχές που συμμετέχουν στη καταχώριση να καλούν το πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες ή να προσκομίσει συμπληρωματικά έγγραφα που απαιτούνται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο, για παράδειγμα πληροφορίες ή έγγραφα που αφορούν την πληρωμή φόρων. Η αρμόδια αρχή μπορεί να υποδείξει στο πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατόν να δοθούν οι πληροφορίες ή τα έγγραφα που λείπουν.

[...]

- (67) Η γρήγορη, ομαλή και αποτελεσματική διευθέτηση των διαδοχών με διασυνοριακές επιπτώσεις εντός της Ένωσης προϋποθέτει ότι οι κληρονόμοι, οι κληροδόχοι, οι εκτελεστές διαθήκης και οι διαχειριστές της κληρονομιαίας περιουσίας θα πρέπει να μπορούν να αποδείξουν ευχερώς την ιδιότητα ή/και τα δικαιώματα και τις εξουσίες τους σε άλλο κράτος μέλος, π.χ. στο κράτος μέλος στο οποίο υπάρχει κληρονομιαία περιουσία. Για να μπορούν να το πράξουν, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει τη δημιουργία ενός ενιαίου πιστοποιητικού, του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (εφεξής “κληρονομητήριο”) που θα εκδίδεται προς χρήση σε άλλο κράτος μέλος. Με σκοπό την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, το κληρονομητήριο δεν θα πρέπει να αντικαθιστά εσωτερικά έγγραφα που τυχόν υφίστανται για παρόμοιους σκοπούς στα κράτη μέλη.

[...]

- (71) Το κληρονομητήριο θα πρέπει να παράγει τα ίδια αποτελέσματα σε όλα τα κράτη μέλη. Δεν θα πρέπει να συνιστά εκτελεστό τίτλο αυτοδικαίως αλλά θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ και θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι πιστοποιεί επακριβώς τα στοιχεία που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με το δίκαιο το οποίο είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο δίκαιο εφαρμοστέο σε συγκεκριμένα στοιχεία, όπως το ουσιαστικό κύρος των διατάξεων τελευταίας βουλήσεως. Η αποδεικτική ισχύς του κληρονομητηρίου δεν θα πρέπει να αφορά στοιχεία που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό, όπως για παράδειγμα, το ζήτημα της καταγωγής ή το ζήτημα εάν ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ανήκε ή όχι στον θανόντα. [...]»

- 4 Το άρθρο 1 του ως άνω κανονισμού φέρει τον τίτλο «Πεδίο εφαρμογής» και ορίζει τα εξής:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις κληρονομικές διαδοχές. Δεν εφαρμόζεται σε φορολογικά, τελωνειακά ή διοικητικά ζητήματα.

2. Αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τα ακόλουθα:

[...]

ια) η φύση των εμπράγματων δικαιωμάτων· και

ιβ) η οιαδήποτε καταχώριση σε μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, περιλαμβανομένων των νομικών απαιτήσεων της καταχώρισης, και τα αποτελέσματα της καταχώρισης ή της μη καταχώρισης αυτών των δικαιωμάτων σε μητρώο.»

- 5 Το κεφάλαιο VI του κανονισμού φέρει τον τίτλο «Ευρωπαϊκό κληρονομητήριο» και περιλαμβάνει τα άρθρα 62 έως 73.

- 6 Κατά το άρθρο 62 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου»:

«1. Με τον παρόντα κανονισμό δημιουργείται ευρωπαϊκό κληρονομητήριο (εφεξής “κληρονομητήριο”) το οποίο εκδίδεται προς χρήση σε άλλο κράτος μέλος και παράγει τα αποτελέσματα που αναφέρονται στο άρθρο 69.

2. Η χρήση του κληρονομητηρίου δεν είναι υποχρεωτική.

3. Το κληρονομητήριο δεν υποκαθιστά εσωτερικά έγγραφα που χρησιμοποιούνται για παρόμοιους σκοπούς στα κράτη μέλη. Ωστόσο, άπαξ και εκδόθηκε για να χρησιμοποιηθεί σε άλλο κράτος μέλος, το κληρονομητήριο παράγει τα αποτελέσματα που αναφέρονται στο άρθρο 69 και στο κράτος μέλος του οποίου οι αρχές το εξέδωσαν δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.»

7 Το τιτλοφορούμενο «Σκοπός του κληρονομητηρίου» άρθρο 63 του κανονισμού 650/2012 έχει ως εξής:

«1. Το κληρονομητήριο προορίζεται προς χρήση των κληρονόμων, [...], οι οποίοι πρέπει να επικαλεσθούν σε άλλο κράτος μέλος την ιδιότητά τους ή να ασκήσουν αντιστοίχως τα δικαιώματά τους ως κληρονόμων [...].

2. Το κληρονομητήριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ιδίως για να αποδειχθούν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

α) η ιδιότητα ή/και τα δικαιώματα εκάστου κληρονόμου ή, κατά περίπτωση, κληροδόχου που μνημονεύεται στο κληρονομητήριο και οι κληρονομικές μερίδες που τους αντιστοιχούν·

β) η απόδοση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν τμήμα της περιουσίας στον ή τους κληρονόμους ή, κατά περίπτωση, στον ή τους κληροδόχους που μνημονεύονται στο κληρονομητήριο·

[...]».

8 Το τιτλοφορούμενο «Χορήγηση του κληρονομητηρίου» άρθρο 67 του εν λόγω κανονισμού ορίζει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Η εκδίδουσα αρχή εκδίδει το κληρονομητήριο αμελλητί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από το παρόν κεφάλαιο μόλις τα στοιχεία που πρέπει να πιστοποιηθούν εξακριβωθούν σύμφωνα με το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο δίκαιο που είναι εφαρμοστέο σε συγκεκριμένα στοιχεία. Κάνει χρήση του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 2.»

9 Το άρθρο 68 του ίδιου κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Περιεχόμενο του κληρονομητηρίου», ορίζει τα εξής:

«Το κληρονομητήριο περιέχει τις κάτωθι πληροφορίες στην έκταση που επιβάλλεται από το σκοπό για τον οποίον αυτό εκδίδεται:

[...]

ιβ) την κληρονομική μερίδα κάθε κληρονόμου και, κατά περίπτωση, απαρίθμηση των δικαιωμάτων ή/και περιουσιακών στοιχείων για κάθε συγκεκριμένο κληρονόμο·

[...]».

- 10 Το τιτλοφορούμενο «Αποτελέσματα του κληρονομητηρίου» άρθρο 69 του κανονισμού 650/2012 ορίζει τα εξής:

«1. Το κληρονομητήριο παράγει τα αποτελέσματά του σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται καμία ειδική διαδικασία.

2. Τεκμαίρεται ότι το κληρονομητήριο πιστοποιεί επακριβώς τα στοιχεία που έχουν εξακριβωθεί σύμφωνα με το δίκαιο το οποίο είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο δίκαιο είναι εφαρμοστέο σε συγκεκριμένα στοιχεία. Το πρόσωπο που καθορίζεται στο κληρονομητήριο ως κληρονόμος [...] τεκμαίρεται ότι έχει την ιδιότητα που αναφέρεται στο κληρονομητήριο ή/και ότι κατέχει τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που προσδιορίζονται στο κληρονομητήριο, χωρίς άλλες προϋποθέσεις ή/και περιορισμούς όσον αφορά τα εν λόγω δικαιώματα ή εξουσίες εκτός από τα προβλεπόμενα στο κληρονομητήριο.

[...]

5. Το κληρονομητήριο συνιστά έγκυρο τίτλο για την καταχώριση της κληρονομιάς περιουσίας στο οικείο μητρώο ενός κράτους μέλους, με την επιφύλαξη του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχεία ια) και ιβ).»

Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 1329/2014

- 11 Το άρθρο 1, παράγραφος 5, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 1329/2014 της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2014, για τη σύνταξη των εντύπων που αναφέρονται στον κανονισμό 650/2012 (ΕΕ 2014, L 359, σ. 30), ορίζει τα εξής:

«Το έντυπο που θα χρησιμοποιείται για το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 του κανονισμού [650/2012] έχει τη μορφή που ορίζεται στο παράρτημα 5 ως έντυπο V.»

- 12 Το έντυπο V, στο παράρτημα 5 του εκτελεστικού κανονισμού, μνημονεύει τα παραρτήματα που μπορούν να περιλαμβάνονται στο ευρωπαϊκό κληρονομητήριο. Μεταξύ των παραρτημάτων αυτών περιλαμβάνεται το παράρτημα IV, με τίτλο «Ιδιότητα και δικαιώματα του(των) κληρονόμου(-ων)».
- 13 Το σημείο 9 του παραρτήματος IV περιλαμβάνει τη μνεία «Περιουσιακά στοιχεία που αποδίδονται στον/στην κληρονόμο και για τα οποία ζητήθηκε πιστοποίηση (διευκρινίστε τα περιουσιακά στοιχεία και αναφέρετε όλα τα σχετικά στοιχεία ταυτοποίησης)».

Το λιθουανικό δίκαιο

- 14 O Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas Nr. I-1539 (νόμος της Δημοκρατίας της Λιθουανίας υπ' αριθ. I-1539 περί κτηματολογίου), της 24ης Σεπτεμβρίου 1996 (Žin., 1996, n° 100-2261), όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο υπ' αριθ. XII-1833, της 23ης Ιουνίου 2015 (στο εξής: νόμος περί κτηματολογίου), ορίζει στο άρθρο 5, παράγραφος 2, ότι ο φορέας που τηρεί το κτηματολόγιο είναι υπεύθυνος, σύμφωνα με τον νόμο, για την ακρίβεια και τη διαφύλαξη των στοιχείων που συλλέγονται στο κτηματολόγιο. Κατά την ίδια διάταξη, ο φορέας αυτός είναι υπεύθυνος μόνο για τη συμφωνία των στοιχείων που έχουν καταχωρισθεί στο κτηματολόγιο με τα έγγραφα δυνάμει των οποίων καταχωρίστηκαν τα στοιχεία αυτά.

- 15 Το άρθρο 22 του νόμου περί κτηματολογίου ρυθμίζει τις νομικές βάσεις της καταχώρισης στο κτηματολόγιο των εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων, των βαρών επί αυτών και των νομικών γεγονότων. Η διάταξη αυτή περιλαμβάνει τον κατάλογο των εγγράφων που πιστοποιούν τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων ή νομικά γεγονότα βάσει των οποίων τα δικαιώματα επί των ακινήτων, τα βάρη ή τα ίδια τα νομικά γεγονότα καταχωρίζονται στο κτηματολόγιο, συγκαταλέγοντας στην απαρίθμηση, μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις των δημοσίων αρχών, τις κάθε είδους αποφάσεις και διατάξεις των δικαστηρίων, καθώς και τα κληρονομητήρια.
- 16 Το άρθρο 23 του νόμου περί κτηματολογίου καθορίζει τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων καταχώρισης εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων, των βαρών τους και νομικών γεγονότων. Προβλέπει στην παράγραφο 2 ότι η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφα που πιστοποιούν τη σύσταση του εμπραγμάτου δικαιώματος, το βάρος ή το νομικό γεγονός των οποίων ζητείται η καταχώριση. Το άρθρο 23, παράγραφος 3, του νόμου περί κτηματολογίου ορίζει ότι τα έγγραφα για τη βεβαίωση, σύσταση, κατάργηση, μεταβίβαση ή επιβάρυνση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του νόμου και να περιλαμβάνουν τα απαραίτητα για την καταχώριση στο κτηματολόγιο στοιχεία. Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 4, του νόμου περί κτηματολογίου, τα έγγραφα δυνάμει των οποίων ζητείται η καταχώριση πρέπει να είναι ευανάγνωστα και να περιλαμβάνουν τα πλήρη ονοματεπώνυμα, τις επωνυμίες, τις διευθύνσεις, τους αριθμούς ταυτοποίησης των προσώπων που συνδέονται με την καταχώριση, καθώς και τον μοναδικό αριθμό των ακινήτων τα οποία αφορά η καταχώριση, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με το Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatai (καταστατικό του μητρώου ακινήτων της Δημοκρατίας της Λιθουανίας).
- 17 Σύμφωνα με το άρθρο 29 του νόμου περί κτηματολογίου, ο φορέας που τηρεί το κτηματολόγιο δεν καταχωρίζει εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, βάρη και νομικά γεγονότα, αν κατά την εξέταση της αιτήσεως διαπιστωθεί ότι το έγγραφο δυνάμει του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν πληροί τις απαιτήσεις του νόμου ή ότι η αίτηση ή το έγγραφο που υποβάλλεται στον φορέα δεν περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται από το Nekilnojamojo turto registro nuostatai (καταστατικό του κτηματολογίου) και τα οποία είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό των ακινήτων και των προσώπων που αποκτούν εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου.
- 18 Το καταστατικό του κτηματολογίου, το οποίο εγκρίθηκε με τη Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas Nr. 379 «Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo» (απόφαση 379 της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, για την έγκριση του μητρώου ακινήτων), της 23ης Απριλίου 2014 (TAR, 2014, αριθ. 2014-4930), ορίζει στο σημείο 14.2.2 ότι τα στοιχεία με τα οποία ταυτοποιείται το ακίνητο είναι η κτηματολογική περιοχή, η κτηματολογική υποπεριοχή, ο κτηματολογικός αριθμός του γεωτεμαχίου, ο μοναδικός αριθμός (κωδικός ταυτοποίησης) του γεωτεμαχίου, ο μοναδικός αριθμός (κωδικός ταυτοποίησης) του κτίσματος και ο μοναδικός αριθμός (κωδικός ταυτοποίησης) του διαμερίσματος ή του καταστήματος.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 19 Ο εκκαλών της κύριας δίκης, R. J. R., διαμένει στη Γερμανία.
- 20 Στις 6 Δεκεμβρίου 2015 η μητέρα του εκκαλούντος της κύριας δίκης (στο εξής: θανούσα), η οποία είχε επίσης τη συνήθη διαμονή της στη Γερμανία, απεβίωσε. Ο εκκαλών της κύριας δίκης, ο οποίος είναι ο μοναδικός κληρονόμος της, αποδέχθηκε το σύνολο της κληρονομιάς στη Γερμανία χωρίς

επιφυλάξεις. Απευθύνθηκε στο αρμόδιο γερμανικό δικαστήριο για να λάβει ευρωπαϊκό κληρονομητήριο, δεδομένου ότι η κληρονομία περιελάμβανε περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονταν όχι μόνο στη Γερμανία αλλά και στη Λιθουανία.

- 21 Στις 24 Σεπτεμβρίου 2018 το Amtsgericht Bad Urach (ειρηνοδικείο Bad Urach, Γερμανία) χορήγησε στον εκκαλούντα της κύριας δίκης, αφενός, το υπ' αριθ. 1 VI 174/18 πιστοποιητικό περί κληρονομικού δικαιώματος, στο οποίο αναφέρεται ότι ο G. R., ο οποίος είχε αποβιώσει στις 10 Μαΐου 2014, κατέλιπε την κληρονομία του στη θανούσα, ως μοναδική κληρονόμο, και, αφετέρου, το υπ' αριθ. 1 VI 175/18 ευρωπαϊκό κληρονομητήριο, στο οποίο αναφέρεται ότι η θανούσα κατέλιπε την περιουσία της στον εκκαλούντα της κύριας δίκης, ο οποίος ήταν ο μοναδικός κληρονόμος της και αποδεχόταν την κληρονομία χωρίς επιφύλαξη.
- 22 Στις 15 Μαρτίου 2019 ο εκκαλών της κύριας δίκης υπέβαλε αίτηση ενώπιον του κεντρικού μητρώου, κρατικού φορέα αρμοδίου, μεταξύ άλλων, να τηρεί το μητρώο ακινήτων και το κτηματολόγιο στη Λιθουανία, προκειμένου να καταχωριστεί στο κτηματολόγιο το δικαίωμα κυριότητας του ιδίου επί των ακινήτων της θανούσας στη Λιθουανία. Προς στήριξη της αιτήσεώς του, προσκόμισε το πιστοποιητικό περί κληρονομικού δικαιώματος και το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο για τα οποία έγινε λόγος στην προηγούμενη σκέψη.
- 23 Με απόφαση της 20ής Μαρτίου 2019, το γραφείο της πόλεως Tauragė του τμήματος κτηματολογίου της υπηρεσίας τήρησης μητρώων ακινήτων του κεντρικού μητρώου απέρριψε την αίτηση αυτή, με την αιτιολογία ότι το προσκομισθέν ευρωπαϊκό κληρονομητήριο δεν περιελάμβανε τα στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για την ταυτοποίηση του ακινήτου και προβλέπονται στον νόμο περί κτηματολογίου και συγκεκριμένα ότι δεν προσδιόριζε τα περιουσιακά στοιχεία που κληρονόμησε ο εκκαλών της κύριας δίκης.
- 24 Ο εκκαλών της κύριας δίκης άσκησε ένσταση κατά της απορριπτικής αποφάσεως ενώπιον της επιτροπής εξετάσεως διαφορών του κεντρικού γραφείου καταχώρισης του κεντρικού μητρώου, η οποία, με απόφαση της 9ης Μαΐου 2019, επικύρωσε την απορριπτική απόφαση του κτηματολογικού γραφείου.
- 25 Ο εκκαλών της κύριας δίκης άσκησε προσφυγή κατά των ανωτέρω αποφάσεων ενώπιον του Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmai (περιφερειακού διοικητικού πρωτοδικείου, τμήμα της πόλεως Klaipėda, Λιθουανία), το οποίο, με απόφαση της 30ής Δεκεμβρίου 2019, απέρριψε την προσφυγή αυτή ως αβάσιμη.
- 26 Ο εκκαλών της κύριας δίκης άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, ήτοι του Lietuvos vyriausiosios administracinės teisės (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου της Λιθουανίας). Το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι η διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί θέτει ζητήματα σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού 650/2012.
- 27 Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 69, παράγραφος 5, του κανονισμού 650/2012, το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο συνιστά έγκυρο τίτλο για την καταχώριση της κληρονομιαίας περιουσίας στο οικείο μητρώο ενός κράτους μέλους, με την επιφύλαξη του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχεία ια' και ιβ', ήτοι ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο δεν επηρεάζει την εφαρμογή του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ'. Κατά το αιτούν δικαστήριο, από την τελευταία διάταξη, η οποία αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού κάθε καταχώριση σε μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, συνάγεται ότι μόνη η

έκδοση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου δεν καθιστά ανεφάρμοστες τις προϋποθέσεις καταχώρισης στο κτηματολόγιο τις οποίες έχει καθορίσει το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται το ακίνητο.

- 28 Ως προς το ζήτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, στη Λιθουανία, τα έγγραφα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την καταχώριση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων στο κτηματολόγιο απαριθμούνται στο άρθρο 22 του νόμου περί κτηματολογίου και ότι το άρθρο 23, παράγραφοι 2 έως 4, του εν λόγω νόμου προσδιορίζει με διατάξεις αναγκαστικού δικαίου τις πληροφορίες και τα στοιχεία που πρέπει να πιστοποιούνται στα έγγραφα αυτά. Το κεντρικό μητρώο ενεργεί μόνο δυνάμει των εξουσιών που του παρέχει ο νόμος, ο οποίος δεν του αναγνωρίζει το δικαίωμα να καθορίζει το ίδιο το εύρος των εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή να συγκεντρώνει πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν την ύπαρξη ή όχι ορισμένων πραγματικών περιστατικών.
- 29 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, επομένως, σύμφωνα με τους κανόνες του λιθουανικού δικαίου, οι πληροφορίες που απαιτούνται για την καταχώριση στο κτηματολόγιο μπορούν να παρέχονται μόνο μέσω των εγγράφων που απαριθμούνται στο άρθρο 22 του νόμου περί κτηματολογίου και ότι, όταν οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ελλιπείς, το κεντρικό μητρώο δεν έχει την εξουσία να λαμβάνει υπόψη άλλες πληροφορίες πλην εκείνων που περιέχονται στα εν λόγω έγγραφα.
- 30 Το αιτούν δικαστήριο προσθέτει ότι, προκειμένου το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο να παράγει τα αποτελέσματά του, για την έκδοσή του πρέπει να χρησιμοποιηθεί το έντυπο V του παραρτήματος 5 του εκτελεστικού κανονισμού 1329/2014. Κατά συνέπεια, εφόσον το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο περιέχει τις πληροφορίες στις οποίες αναφέρονται οι εφαρμοστέες διατάξεις του κανονισμού 650/2012 και του εκτελεστικού κανονισμού 1329/2014, θα θεωρηθεί στη Λιθουανία ως έγκυρος τίτλος για την καταχώριση της μεταβίβασης του ακινήτου στο κτηματολόγιο, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού 650/2012.
- 31 Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι το επίμαχο στην κύρια δίκη ευρωπαϊκό κληρονομητήριο συντάχθηκε με βάση το έντυπο V και περιέχει το παράρτημα IV του εντύπου αυτού, το οποίο πιστοποιεί την ιδιότητα και τα δικαιώματα του κληρονόμου. Προσθέτει όμως ότι, στο σημείο 9 του παραρτήματος IV, δεν παρέχεται καμία πληροφορία για τον προσδιορισμό του περιουσιακού στοιχείου ή των περιουσιακών στοιχείων που επάγονται στον κληρονόμο και για τα οποία ζητήθηκε πιστοποίηση.
- 32 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι από τα επιχειρήματα που προέβαλε ο εκκαλών της κύριας δίκης και τη γερμανική νομολογία στην οποία παραπέμπει συνάγεται ότι η αρχή που εξέδωσε το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο δεν παρέλειψε εκ παραδρομής να παράσχει τις ανωτέρω πληροφορίες. Ο εκκαλών της κύριας δίκης υποστηρίζει, ειδικότερα, ότι, δεδομένου ότι το γερμανικό κληρονομικό δίκαιο διέπεται από την αρχή της καθολικής διαδοχής, όταν υπάρχει ένας μόνο κληρονόμος, σε αυτόν περιέρχεται το σύνολο της περιουσίας του θανόντος και ότι δεν είναι δυνατόν, σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο, να παρατεθούν ή να προσδιοριστούν με οποιονδήποτε τρόπο τα κληρονομιαία περιουσιακά στοιχεία. Ειδικότερα, όπως εκθέτει ο εκκαλών της κύριας δίκης, κατά πάγια νομολογία, τα γερμανικά δικαστήρια αφήνουν στην περίπτωση αυτή ανεφάρμοστο το άρθρο 68, παράγραφος 1, του κανονισμού 650/2012, το οποίο προβλέπει ότι στο κληρονομητήριο αναφέρεται η κληρονομική μερίδα κάθε κληρονόμου και, κατά περίπτωση, απαριθμούνται τα δικαιώματα ή/και περιουσιακά στοιχεία για κάθε συγκεκριμένο κληρονόμο.

- 33 Λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς που επιδιώκονται με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, ιδίως δε του σκοπού της γρήγορης, ομαλής και αποτελεσματικής ρύθμισης κληρονομικών διαδοχών με διασυνοριακές επιπτώσεις εντός της Ένωσης, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στο άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', και το άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού 650/2012, ιδίως όσον αφορά τη συνάρθρωση των διατάξεων αυτών με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους της τοποθεσίας του κληρονομιάου ακινήτου, το οποίο διέπει τις προϋποθέσεις καταχώρισης του δικαιώματος κυριότητας στο κτηματολόγιο.
- 34 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Lietuvos vyriausiosios administracinės teisės (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Λιθουανίας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', και το άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού [650/2012] την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε ρύθμιση του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η επίμαχη ακίνητη περιουσία, δυνάμει της οποίας δικαίωμα κυριότητας μπορεί να καταχωρισθεί στο κτηματολόγιο βάσει ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου μόνο σε περίπτωση που στο ευρωπαϊκό κληρονομητήριο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την καταχώριση;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 35 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η αίτηση του εκκαλούντος της κύριας δίκης για την καταχώριση στο λιθουανικό κτηματολόγιο δικαιώματος κυριότητας του ιδίου επί ακινήτου ευρισκόμενου στη Λιθουανία απορρίφθηκε για τον λόγο ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο που υπέβαλε προς θεμελίωση της αίτησης δεν περιείχε πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω ακίνητο. Υπό τις συνθήκες αυτές και προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, το υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να αναδιατυπωθεί ώστε να περιλαμβάνει και το άρθρο 68 του κανονισμού 650/2012, το οποίο διέπει συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τον ίδιο τον τίτλο του, το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, εναπόκειται στο Δικαστήριο να εξαγάγει, από το σύνολο των στοιχείων που παρέχει το εθνικό δικαστήριο και ιδίως από το σκεπτικό της απόφασης περί παραπομπής, εκείνα τα στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που χρήζουν ερμηνείας, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς (πρβλ. απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2021, *Governor of Cloverhill Prison κ.λπ.*, C-479/21 PPU, EU:C:2021:929, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 36 Επομένως, με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', το άρθρο 68, στοιχείο ιβ', και το άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού 650/2012 έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία επιτρέπει την απόρριψη της αίτησης καταχώρισης ακινήτου στο κτηματολόγιο του κράτους μέλους αυτού στην περίπτωση που το μόνο έγγραφο που υποβλήθηκε προς θεμελίωση της αίτησης είναι ευρωπαϊκό κληρονομητήριο στο οποίο δεν προσδιορίζεται το συγκεκριμένο ακίνητο.
- 37 Υπενθυμίζεται ευθύς εξ αρχής ότι το άρθρο 1 του κανονισμού 650/2012, μετά τον καθορισμό, στην παράγραφο 1, του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, απαριθμεί, στην παράγραφο 2, εξαντλητικώς τα ζητήματα που αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', «η οιαδήποτε καταχώριση σε

μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, περιλαμβανομένων των νομικών απαιτήσεων της καταχώρισης, και τα αποτελέσματα της καταχώρισης ή της μη καταχώρισης αυτών των δικαιωμάτων σε μητρώο».

- 38 Το άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού 650/2012 ορίζει ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο συνιστά έγκυρο τίτλο για την καταχώριση της κληρονομιαίας περιουσίας στο οικείο μητρώο ενός κράτους μέλους, με την επιφύλαξη του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχεία ια' και ιβ'. Το δε άρθρο 68 του κανονισμού 650/2012 προβλέπει ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο περιέχει ορισμένες πληροφορίες στην έκταση που επιβάλλεται από το σκοπό για τον οποίο αυτό εκδίδεται, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται, σύμφωνα με το άρθρο 68, στοιχείο ιβ', η κληρονομική μερίδα κάθε κληρονόμου και, κατά περίπτωση, η απαρίθμηση των δικαιωμάτων ή/και περιουσιακών στοιχείων για κάθε συγκεκριμένο κληρονόμο.
- 39 Συνεπώς, προκειμένου να κριθεί αν η αρχή που εκδίδει το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο υποχρεούται να απαριθμεί σε αυτό τα περιουσιακά στοιχεία για κάθε συγκεκριμένο κληρονόμο, όπως προβλέπει το άρθρο 68, στοιχείο ιβ', του κανονισμού 650/2012, όχι μόνο στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αλλά και όταν υπάρχει ένας μόνο κληρονόμος, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, το εν λόγω άρθρο 68, στοιχείο ιβ' πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', και του άρθρου 69, παράγραφος 5, του κανονισμού, λαμβανομένου υπόψη του γενικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται όλες αυτές οι διατάξεις.
- 40 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο αποτελεί αυτοτελή θεσμό του δικαίου της Ένωσης και ότι η χρήση του και τα αποτελέσματά του ρυθμίζονται λεπτομερώς στις διατάξεις του κανονισμού 650/2012. Πράγματι, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο, το οποίο καθιερώθηκε με τον κανονισμό 650/2012, διέπεται από αυτοτελές νομικό καθεστώς το οποίο θεσπίζεται με τις διατάξεις του κεφαλαίου VI του εν λόγω κανονισμού (απόφαση της 21ης Ιουνίου 2018, Oberle, C-20/17, EU:C:2018:485, σκέψη 46).
- 41 Οι διατάξεις του κανονισμού 650/2012 που μνημονεύονται στη σκέψη 39 της παρούσας απόφασης πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των σκοπών του κανονισμού ο οποίος επιδιώκει, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές του σκέψεις 7 και 8, να διευκολύνει τους κληρονόμους και κληροδόχους, τα άλλα οικεία πρόσωπα του κληρονομούμενου, καθώς και τους δανειστές της κληρονομίας στην άσκηση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο μιας κληρονομικής διαδοχής με διασυννοριακές επιπτώσεις, καθώς επίσης και να παρέχει στους πολίτες της Ένωσης τη δυνατότητα να οργανώσουν την κληρονομική τους διαδοχή (πρβλ. απόφαση της 21ης Ιουνίου 2018, Oberle, C-20/17, EU:C:2018:485, σκέψη 49).
- 42 Υπό αυτό ακριβώς το πρίσμα, ο νομοθέτης της Ένωσης θέσπισε με τον κανονισμό 650/2012 το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο το οποίο αποσκοπεί, κατά την αιτιολογική σκέψη 67 του κανονισμού, να δώσει, μεταξύ άλλων, στους κληρονόμους τη δυνατότητα ευχερούς απόδειξης της ιδιότητας ή/και των δικαιωμάτων και των εξουσιών τους σε άλλο κράτος μέλος, προκειμένου να διευκολυνθεί η γρήγορη, ομαλή και αποτελεσματική διευθέτηση των κληρονομικών διαδοχών με διασυννοριακές επιπτώσεις εντός της Ένωσης.
- 43 Ως προς το ζήτημα αυτό, το άρθρο 63, παράγραφος 1, του κανονισμού 650/2012 διευκρινίζει ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο προορίζεται για χρήση εκ μέρους, μεταξύ άλλων, των κληρονόμων οι οποίοι πρέπει να επικαλεσθούν σε άλλο κράτος μέλος την ιδιότητά τους ή να ασκήσουν τα δικαιώματά τους ως κληρονόμοι. Κατά το άρθρο 63, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ιδίως για να αποδειχθούν η ιδιότητα

ή/και τα δικαιώματα εκάστου κληρονόμου που μνημονεύεται στο ευρωπαϊκό κληρονομητήριο, καθώς και η επαγωγή ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν τμήμα της περιουσίας στον ή τους κληρονόμους.

- 44 Όσον αφορά τα αποτελέσματα του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, όπως προκύπτει από το άρθρο 69, παράγραφος 1, και από την αιτιολογική σκέψη 71 του κανονισμού 650/2012, το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο θα πρέπει να παράγει τα ίδια αποτελέσματα σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται καμία ειδική διαδικασία. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού, τεκμαίρεται ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο πιστοποιεί επακριβώς τα στοιχεία που έχουν εξακριβωθεί σύμφωνα με το δίκαιο το οποίο είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο δίκαιο είναι εφαρμοστέο σε συγκεκριμένα στοιχεία. Το πρόσωπο που καθορίζεται στο ευρωπαϊκό κληρονομητήριο ως κληρονόμος τεκμαίρεται ότι έχει την ιδιότητα που αναφέρεται στο ευρωπαϊκό κληρονομητήριο ή/και ότι κατέχει τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που προσδιορίζονται σε αυτό, χωρίς άλλες προϋποθέσεις ή/και περιορισμούς όσον αφορά τα εν λόγω δικαιώματα ή εξουσίες εκτός από τα προβλεπόμενα στο ευρωπαϊκό κληρονομητήριο. Συνεπώς, ο κληρονόμος στον οποίο έχει χορηγηθεί ευρωπαϊκό κληρονομητήριο στο κράτος μέλος της συνήθους διαμονής του κληρονομουμένου μπορεί να το χρησιμοποιήσει στα λοιπά κράτη μέλη όπου υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία του κληρονομουμένου.
- 45 Όσον αφορά, ειδικότερα, την περίπτωση κατά την οποία το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο υποβάλλεται ως ο τίτλος βάσει του οποίου ζητείται η καταχώριση κληρονομιάου ακινήτου στο οικείο μητρώο, τονίζεται ότι το άρθρο 68 του κανονισμού 650/2012 προβλέπει τις πληροφορίες τις οποίες κατ' ελάχιστον πρέπει να περιέχει το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο. Πλην όμως, το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου μπορεί να διαφέρει κατά περίπτωση, ανάλογα με τους σκοπούς για τους οποίους εκδίδεται.
- 46 Ως προς το ζήτημα αυτό, διευκρινίζεται ότι, κατά το άρθρο 67, παράγραφος 1, του κανονισμού 650/2012 και όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η εκδίδουσα αρχή υποχρεούται να χρησιμοποιεί το έντυπο V του παραρτήματος 5 του εκτελεστικού κανονισμού 1329/2014, προκειμένου να εκδώσει το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο (πρβλ. απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2019, Brisch, C-102/18, EU:C:2019:34, σκέψη 30).
- 47 Κατόπιν τούτου, υπενθυμίζεται επίσης ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 38 της παρούσας απόφασης, το άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού 650/2012 ορίζει ότι το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο συνιστά έγκυρο τίτλο για την καταχώριση της κληρονομιάς περιουσίας στο οικείο μητρώο ενός κράτους μέλους, με την επιφύλαξη, ιδίως, του άρθρου 1, παράγραφος 2 στοιχείο ιβ', το οποίο ορίζει, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, ότι αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού κάθε καταχώριση σε μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, περιλαμβανομένων των νομικών απαιτήσεων της καταχώρισης, καθώς και τα αποτελέσματα της καταχώρισης ή της μη καταχώρισης αυτών των δικαιωμάτων σε μητρώο (πρβλ. απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2017, Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:755, σκέψη 54).
- 48 Το ότι οι νομικές αυτές απαιτήσεις διέπονται κατά συνέπεια από το εθνικό δίκαιο προκύπτει επίσης από την αιτιολογική σκέψη 18 του κανονισμού 650/2012, κατά την οποία οι προϋποθέσεις καταχώρισης δικαιώματος επί ακίνητων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων σε μητρώο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού και, ως εκ τούτου, το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο καθορίζει υπό ποιες νομικές προϋποθέσεις, πώς θα γίνεται

η καταχώριση και ποιες αρχές, όπως κτηματολογικά γραφεία ή συμβολαιογράφοι, είναι υπεύθυνες να ελέγχουν αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και αν τα έγγραφα που υποβλήθηκαν επαρκούν ή περιέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες.

- 49 Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του κανονισμού 650/2012 για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου και, ειδικότερα, το άρθρο 69, παράγραφος 5, σε συνδυασμό με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', στο οποίο το πρώτο παραπέμπει, δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να καθορίζουν ή να εφαρμόζουν απαιτήσεις οι οποίες πρέπει να τηρούνται για την καταχώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων.
- 50 Ως προς το ζήτημα αυτό, κάθε κράτος μέλος στο οποίο προβλέπεται η καταχώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων είναι ελεύθερο να καθορίσει τις προϋποθέσεις και τον τρόπο καταχώρισης, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης ότι όλα τα στοιχεία ταυτοποίησης του ακινήτου το οποίο αφορά η αίτηση καταχώρισης θα πρέπει να περιέχονται στην αίτηση ή στα συνοδευτικά της έγγραφα.
- 51 Κατά συνέπεια, στην περίπτωση κατά την οποία ενώπιον της αρχής που είναι επιφορτισμένη με την καταχώριση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων υποβάλλεται αίτηση για την καταχώριση κληρονομαίου ακινήτου, χωρίς το ακίνητο να προσδιορίζεται σε έγγραφο βάσει του οποίου ζητείται η καταχώριση, συμπεριλαμβανομένου του υποβληθέντος ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, προκύπτει από τα ανωτέρω ότι η αρχή μπορεί να απορρίψει την αίτηση.
- 52 Επισημαίνεται συναφώς ότι η απόρριψη αίτησης καταχώρισης ακινήτου σε κτηματολόγιο κράτους μέλους, η οποία υποβλήθηκε βάσει ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, με την αιτιολογία ότι αυτό δεν περιέχει τα στοιχεία ταυτοποίησης του ακινήτου, δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το κύρος του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου, αυτού καθ' εαυτό, όσον αφορά τα λοιπά στοιχεία που πιστοποιούνται με αυτό, όπως η ιδιότητα του κληρονόμου.
- 53 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', το άρθρο 68, στοιχείο ιβ', και το άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού 650/2012 έχουν την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία επιτρέπει την απόρριψη της αίτησης καταχώρισης ακινήτου στο κτηματολόγιο του κράτους μέλους αυτού στην περίπτωση που το μόνο έγγραφο που υποβλήθηκε προς θεμελίωση της αίτησης είναι ευρωπαϊκό κληρονομητήριο στο οποίο δεν προσδιορίζεται το συγκεκριμένο ακίνητο.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 54 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο ιβ', το άρθρο 68, στοιχείο ιβ', και το άρθρο 69, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΕ) 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων

εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου,

έχουν την έννοια ότι:

δεν αντιτίθενται σε ρύθμιση κράτους μέλους η οποία επιτρέπει την απόρριψη της αίτησης καταχώρισης ακινήτου στο κτηματολόγιο του κράτους μέλους αυτού στην περίπτωση που το μόνο έγγραφο που υποβλήθηκε προς θεμελίωση της αίτησης είναι ευρωπαϊκό κληρονομητήριο στο οποίο δεν προσδιορίζεται το συγκεκριμένο ακίνητο.

(υπογραφές)